

Sabir RÜSTƏMXANLI:

«BİZİM FACİƏMİZ AYRI-AYRI ADAMLARIN BÜTƏ ÇEVİRİLMƏSİ OLUB»

50 yaşını qeyd edən şair, publisist, millət vəkili "Azadlıq"ın suallarına cavab verir

- **Bu, şair, журналист, joxsa vətəndaşı C.Rüstəmxanlınyнын 50 иллидир?**

- Şair Sabir Rüstəmxanlınyнын. Publisist C.Rüstəmxanlınyнын өмрү "Өмүр kitabı"ndan sonräkä mündəttidir. Hələ onun gəbəgda işləri çoxdur. Gejri-təvəzəkarlıqları sajılsa da, eñənəcək eđirəm ki, şair kimi müəjən bür əmür jəsamışam. O əmür tamamlaşdı. Mənim şe'rərim bu təvəlükədə tamamlanıb. Amma ajrysənədə jarådışlılıq davam eđir. Siyasetdə isə uşaq, hələ təzə-təzə bашлајырыг. Azərbaijanın tam mütəggiliyiç çyxačaғы kündən sonräkä biz үrəkden daňşa bilərik ki, bizim siyasetimiz bu millətə nə verdi.

- "Gan jađdashi" və "Bu cənindən xalqındır", kitablarınyнын müəllifi 50 jašlı C.Rüstəmxanlı Azərbaijanlı bu ağyr künündən nə jaşmag istərdi?

- Əkər dögrüdan mənim əsas kitablaryмын ады çəkilişir, onda mən bura "Ömür kitabı" və "Zaman məndən kəçir" kitablaryny da əlavə eđərdim. Bunnalar mənim əsas kitablarımdırlar. İndi mən Azərbaijanlı sən 10 illik taləjin-dən, tarixindən nəşr əsəri jazıram. Bunu təxmininən 2 il gəbab bашlamışam. Bəzən sənəd'lərə bağlı, müəjən munaсибətlərə kərə jarymçılgı galıb. Mənçə o mənim indi sajdıǵımyız kitablary arxa plana keçirə biləcək əsas kitabım olmalıydı.

- **Cizin üzv oldugunuz MM-də başığaشاırıq də var. Belə dejək, siz shaip-sijsatçı kimi onlara bir sıradə ola-**

mağalyızı gəbəl eđirsi-

nizmi?

- Belə bir məhdudiyyət go-julur ki, kuya şair sijsatlä məşgul ola bilmez. Bizim tariхimizdən biliyrik ki, bir xoç shaiplər Azərbaijanın talejinnda chiddi rol ojnayıblar. Bunu danmag müm-kün dejil. Amma 88-dən sonrä əməli iish kərmək lazımlı olanda onlaryn təbii ki, bə'zisi keri çəkiilib. Ona kərə mən jəzamışam ki, "gadınlar mejdana od dasıyan-da var idi she'rələ evdarlıq eđen". Mən o çür adamlaryn şubhəsini ki, Məchlis kəlməsinin tərəfdarları dejiləm. Bura kələndən sonrä birkə dəfə də afgızı achiy, bir kəlmə söz deməjən, la-

gejd, hər şejə bikanə dūjmə deputatlarynyń aleyjinə-jəm. Bunuñla birkə, umumi-jətələ, mən respublikanın ta-nıñıñ adamlarynyń sijsatçılırları jənashı MM-ə se-chilməsiniñ tərəfdarlıq. Choç mühüm problemləriñ həll olunduñu anda mən ina-nyram ki, sənət adamlary hər halda milli mənafəje xəjanət etməzərlər.

- **Ciz indi həjətini bir-biriñə eks olan iki gütbunu jəshaýırsınyz. Biri Azərbaijanın sovet məkanında olan dovrudur, biri də Azərbaijanın mütəggililik gəzandığı dovr. Bunu neçə gəbəl eđirsiniz və omruñuzdə neçə jəzamısyınyz?**

- Bu xoç maрагly sualdır. Biziñ əslində müñari-bədən müñari-bəjə jəshaýırgı. Bizim uşaglygyımyız ikinchi dünja müñari-bəsiniñ sonräkä gytlyg ille-rinə təsaduf eđir. Son də-rəcə afyır illər jəshaýırdıg. İndi də Vətən müñari-bəsinə təsaduf eđir əmrün bu jarys. Bu illər-də Azərbaijanın mənim nəslimdən olan adamlary xoç dəñşetli bir jol keçiblər. Bu jolun bashiñda biz Stalin rejiminə də, heç kimin afgızı acha-maga imkan olmajan illəri də kərmüşük. Sonra bu rejimin dağlıqları illəri də kərmüşük. Bütünlərin jařan-dıǵı, o bütünlər həjkəllərə gojulduñu, jə'nı o bütünlərin

uchaldaylıdıǵı, ejni zamanda o bütünləri dağıdanlarыn mejdana əldiji illəri də kərdük. Sonra o bütünləri dağıdanlarыn əzlərini də ajaq altya atıb tapdaladıylar. Jə'nı bir dəvrə 4-5 dəfə biz bu keçidlərin hamısyını keçidik. Nəhaejət, Allah bizə gismət eđib həm də Azərbaijanıñ, bir vaxt heç xəjalərəndən keçirə bilməjəcəjimiz, milli-azählər yugruna mübari-zəsiniñ şahidi olmuşug. Amma jazarlар, shaiplərin icherisindən tək-tək adamlar bu bojda müsibətlərin icherisindən keçib əz shəxsiyyətiñ, ruhunu, azadlı-yını gorusub sahla biliib. Əzunuñ ejmək olmasıñ, eżumu o tək-tək adamlaryn biiri nesab eđirəm.

- **O buttlər dovrundə ja-shajan şair C.Rüstəmxanlınyını (o dovr buttlər Azərbaijanında da je-ti shihiyi, buttlərə soçdə gylan balaca buttlərə balaca padşahılar) o hökmədlərə munaсибəti neçədir və kilməri o buttlərə səcdə gylan hökmədlər nesab eđir?**

- Bu sualın čavabınıñ siz

məndən jəxshi bilərsiniz.

Çunki kommuñist rejimin-də təbii ki, bir partiya vardı ve Moskvanıñ idarəesi vardı. Biziñ idarəe bашchylyk, mən jəne chəsarətə dejirəm, xoç təəssuf

ki, basha respublikalarыn idarəe bашchylyarыndan da-ha artıq but idi. Mən bunu o vaxt da jəzamışam. Sosia-

list rejiminin eżunuñ də

verdiyi müəjən imtiyazlar

vardı. O imtiyazlardan da-

Azərbaijan o biri respub-

likaları nisbətən dana-

pis istifadə eđiridi. Ona

kerə ki, bizim padşahı-

lyrın icherisində milli

hissədən, milli dūjulardan,

milli təəssübədən xo-

chox uzag adamlar vardı.

Choç təəssuf ki, bizim mu-

ñari-bədə uduzuñayımyız,

milli azadlıq hərəkatı-

nyıñ gabañına bu bojda

problemərin chyxması, bu

bojda gurbənlər verməjimiz,

torpaqayımyızın müəjən

bir hissəsinin itirməjimiz -

butuñ bunnalar hamısyı-

məhəz o sosialist rejimin-

də ajrys-a jrys adamlaryn

bütə chəvirləməsi, gül psiko-

lokijsiya olub.

- **Şair Rüstəmxanlı vətənin butovlujuñu**

neçə gəbəl eđir, Azərbai-
channda shaip olan kəslə-
rin urəjiniñdə bir vətən
janısysı, Araz nissiki
var. Bojuk Vətən məhfi-
muşshaip C.Rüstəmxan-
lıny neçə baxıry və kə-
ləçəjini neçə korur?

- Biliyrsiniz, biz istə-

dicik-istəmədik dünjada bir

Azərbaijanın hərəkatı

keđir. Güzəj Azərbaijanında da

jəni Azərbaijanın jařanma-

sası prosesini keđir. Bu nə de-

məkdi? Bu, milli shuuruñ,

milli idejaniñ tamam tə-

zədən gurulmasıdyıñ, tarix-

hə təzə munaсиbət, təzə

tərbiyət, Müstəgil Azərbaijanın

əks-sedasınıñ butun dünjaja

jaýyır. Əkər mənim xəbərim

olmadan "Ömür kitabı"

Türkiyədə, Alməniyada, İse-

veçərədə və s. əlkələrdə

çap olunursa və bunu bizim

çənublu gardashlarımıñ

chap eđirəsə, bu eżu həmin

hərəkatıñ bejək bir numu-

nəsidir. Bu kün Azərbaijan-

ıñ bir kilej həstəliji bu-

rjujub. Hamı hər şejdən kile-

lidir. Mən bunnaları gōjurañ

bir kənara. Mən bu dəvrə

ajrys çür - fəchiəli,

gənclər bir xəbəxtlik hə-

cab eđirəm.

- **Daxili aləminizlə in-**

diyi zamani, işidiki hökmə-

darlar arasında hanı-

siyasiyyətlər var?

- Biziñ bu dəvrən mələk-

lərəndən, şeitənlərdən tut-

muş Allalañ gədər, hökmə-

darəndən tutmuş dilənchi-jə

gədər hamısyıñ eż izi-

misəndən keçiridi. Və on-

larynyñ hamısyıñ balacha

obrazlaları bizim icheri-

misəndən dañıñ artıq

həd-dindən artıq çoxdur.

Ən bejük naразılığıñ odur ki,

millətən bu afyır künün-

də, müñari-bə shəraitində

biz Azərbaijanıñ butun güvvə-

ləri bir jerdə dejiliçik.

Ə Azər HÜSEYNBALA